
Foto: Fairtrade Česko a Slovensko

Nuo pupelių iki šokolado plytelės: kavos ir kakavos taikymo srities pagal EUDR supratimas

Bendrai finansuoja Europos Sąjunga

taikoma labai mažiems, mažiems, vidutiniams ir dideliems prekiautojams arba veiklos vykdytojams

Paskutinis atnaujinimas: 2026 m. rugsėjo 15 d.

Taikymo srities nustatymas pagal EUDR

ES miškų naikinimo reglamentas (EUDR) skirtas užtikrinti, kad atitinkamos biržos prekės ir produktai, pateikiami į ES rinką, joje platinami arba iš jos eksportuojami, nebūtų susiję su miškų naikinimu, būtų pagaminti laikantis atitinkamų gamybos šalies teisės aktų ir kad jiems būtų pateikta išsamaus patikrinimo deklaracija.

Šios gairės yra specialiai pritaikytos padėti su kava ir kakava susijusioms įmonėms suprasti, kurie produktai patenka į EUDR taikymo sritį. Jose dalijamasi praktinėmis įžvalgomis apie biržos prekių formas, išvestinius produktus, muitinės kodus ir galimus ribinius atvejus, siekiant padėti tiksliai įvertinti atitiktį reikalavimams ir įgyvendinti išsamų patikrinimą.

EUDR produkto taikymo srities pagrindai

Pagal EUDR kakava ir kava yra aiškiai išvardytos kaip taikymo sričiai priklausančios biržos prekės, įskaitant apibrėžtą išvestinių produktų sąrašą, pateiktą reglamento I priede.

Pagal EUDR produktas laikomas atitinkančiu reikalavimus, jeigu::

- jame esanti žaliava (pvz., kakava ar kava) patenka į taikymo sritį,
- jo Suderintos sistemos (HS) kodas yra nurodytas I priede.

EUDR I priede tam tikri HS kodai nurodyti su priešdėliu „ex“.
Priešdėlis „ex“ reiškia, kad pagal tą HS/CN kodą tik konkrečiam produktų pogrupiui taikomas EUDR reglamentas, t. y. tiems, kurie iš tikrųjų turi arba yra pagaminti iš EUDR aktualios žaliavos.

Praktiniai žingsniai produkto taikymo sričiai nustatyti:

1. Sudarykite visų kakavos ir kavos produktų, pateiktų į ES rinką arba eksportuojamų iš jos, žemėlapį
2. Nurodykite galutinį HS kodą, naudojamą muitinės deklaracijoje
3. Patikrinkite pagal EUDR I priedą
4. Dokumentuokite taikymo srities sprendimus ir prielaidas
5. Peržiūrėkite taikymo sritį kasmet arba pasikeitus produktams ar klasifikacijoms

Pavyzdys: ex 1806 – šokoladas ir kiti maisto produktai, kurių sudėtyje yra kakavos

HS kodas 1806 gali apimti platų produktų asortimentą, pavyzdžiui:

- Šokolado batonėliai ir plytelės
- Kakavos turintys šokoladiniai saldainiai ir konditerijos gaminiai
- Kakavos pagrindo užtepėlės
- Maisto produktai su labai mažu kakavos kiekiu

Dėl žymėjimo „ex“ į EUDR taikymo sritį patenka tik tie produktai, kurie priskiriami CN kodui 1806 ir kurių sudėtyje iš tikrųjų yra kakavos.

Pasekmės:

- Produktai, klasifikuojami pagal 1806 kodą ir kuriuose nėra kakavos, nepatenka į taikymo sritį.
- Daugelio ingredientų produktams (pvz., šokoladui su pienu, cukrumi, riešutais) EUDR išsamaus patikrinimo procedūra taikoma tik kakavos komponentui.
- Jei naudojama kakava iš kelių šaltinių, išsamus patikrinimas turi apimti visus kakavos auginimo sklypus, prisidedančius prie produkto gamybos.

Kakavos produktų taikymo sritis pagal EUDR

Kakava yra viena iš pagrindinių biržos prekių, kurioms taikomas ES miškų naikinimo reglamentas (EUDR). Įmonės, tiekiančios kakavą ir jos produktus ES rinkai arba eksportuojančios juos iš ES, privalo užtikrinti, kad jie nebūtų susiję su miškų naikinimu, būtų pagaminti teisėtai ir kad jų kilmė būtų atsekama.

Foto: Fairtrade Česko a Slovensko

Kakavos produktai, kuriems taikomas EUDR reglamentas (HS 1801–1806):

- Kakavos pupelės (sveikos arba skaldytos, žalios arba skrudintos) (HS 1801)
- Kakavos lukštai, kevalai, odelės ir atliekos (HS 1802)
- Kakavos pasta (kakavos masė), nuriebalinta arba nenuriebalinta (HS 1803)
- Kakavos sviestas, riebalai ir aliejus (įskaitant kakavos sviesto pagrindu pagamintus kosmetikos ar farmacijos produktus, kai taikoma atitinkama klasifikacija) (HS 1804)
- Kakavos milteliai su pridėtu cukrumi arba be jo (HS 1805)
- Šokoladas ir kiti maisto produktai, kurių sudėtyje yra kakavos (jei nurodyta I priede) (HS 1806)

Kakavos produktai, neįtraukti į taikymo sritį (pavyzdžiai)

- Kepiniai, pavyzdžiui, sausainiai, pyragaičiai ar vafliai, kuriuose kakava yra tik sudedamoji dalis, bet produktas klasifikuojamas javų / kepinių pozicijose (HS 1905)
- Pieno produktai, pavyzdžiui, šokolado skonio pienas (HS 0403 / HS 2106, priklausomai nuo sudėties ir klasifikacijos)
- Kosmetikos gaminiai, kurių sudėtyje yra kakavos sviesto (pvz., losjonai, kremai, lūpų balzamai), klasifikuojami pagal kosmetikos pozicijas (HS 3304 arba 3307)

Taikoma tik I priedo HS koduose aiškiai išvardytiems produktams. Produktai, kurių sudėtyje yra kakavos, patenka į taikymo sritį tik tuo atveju, jei nurodytas jų HS kodas.

Pavyzdys: baltas šokoladas ir EUDR taikymo sritis*

Baltas šokoladas yra tipiškas ribinis atvejis pagal EUDR ir iliustruoja HS kodu pagrįsto taikymo srities nustatymo svarbą. Žaliavos požiūriu, baltajame šokolade nėra kakavos masės ar kakavos miltelių, bet paprastai jame yra kakavos sviesto. Kakavos sviestas yra iš kakavos gaunamas produktas ir yra aiškiai įtrauktas į EUDR I priedą (pvz., HS 1804).

Tačiau EUDR taikymas nustatomas ne pagal sudedamųjų dalių sąrašą, o pagal galutinį HS kodą, pagal kurį produktas pateikiamas ES rinkai arba yra tiekiamas joje.

Praktiškai baltas šokoladas gali būti klasifikuojamas pagal skirtingus HS kodus, visų pirma:

- HS 1806 – šokoladas ir kiti maisto produktai, kurių sudėtyje yra kakavos
  - Įtraukta į I priedą kaip ex 1806. Kai baltas šokoladas klasifikuojamas pagal HS kodą 1806, jam taikomas EUDR reglamentas, nes jame yra iš kakavos pagamintos sudedamosios dalies (kakavos sviesto).
- HS 1704 – cukriniai konditerijos gaminiai (be kakavos)
  - Neįtraukta į I priedą. Jei baltasis šokoladas klasifikuojamas pagal HS kodą 1704, jis nepatenka į EUDR taikymo sritį, net jei recepte naudojamas kakavos sviestas.

Pasekmės:

- Baltas šokoladas automatiškai nepatenka į EUDR taikymo sritį.
- Taikymo sritis priklauso nuo galutinio produkto muitinės klasifikacijos, o ne vien nuo kakavos sviesto buvimo.
- Kai taikomas „ex“ kodas, EUDR išsamaus patikrinimo pareigos taikomos tik kakavos komponentui (t. y. kakavos sviestui). Įmonėms primygtinai rekomenduojama patikrinti ir dokumentuoti taikomą HS kodą (pvz., pasitelkiant vidaus muitinės ekspertizę arba naudojantis privalomąja tarifine informacija) ir išsaugoti rašytinį savo taikymo srities vertinimo pagrindimą.

*Praktinis pavyzdys – tik iliustracinis. Faktinis rezultatas priklauso nuo galutinio produkto muitinės klasifikacijos konkrečiu atveju.)

Daugiau informacijos
„Fairtrade“ rizikos žemėlapis: kakava,
„Fairtrade“ poveikio platforma

Papildoma informacija:
Kakava ir kava
perdirbėjas / gamintojas
MVĮ prekiautojo pareigos
srautų diagrama

Kavos produktų taikymo sritis pagal EUDR

Kava yra pasauliniu mastu prekiaujama pagrindinė prekė, o pagal ES miškų naikinimo reglamentą (EUDR) ji taip pat yra prioritetinė prekė. Kiekviena įmonė, teikianti atitinkamus kavos produktus į ES rinką arba juos eksportuojanti, privalo įrodyti, kad jie pagaminti nepažeidžiant miškų naikinimo principų, yra pagaminti teisėtai ir kad galima atsekti jų kilmę.

Kavos produktai, kuriems taikomas EUDR reglamentas (HS 0901):

- Kavos vyšnios (HS 0901 – kava, skrudinta arba neskrudinta, kofeino pašalinta arba ne, apima kavą įvairiomis žaliavinėmis formomis, priklausomai nuo klasifikavimo praktikos)
- Žalios (neskrudintos) kavos pupelės (HS 0901)
- Skrudintos kavos pupelės (HS 0901)
- Kava be kofeino (HS 0901)
- Tirpioji kava, kavos ekstraktai, esencijos ir koncentratai (HS ex 2101 11 00)
- Kavos lukštai, odelės ir kavos pakaitalai (HS 0901 arba susiję subpozicijų kodai, priklausomai nuo paruošimo ir naudojimo)

Į šio reglamento taikymo sritį patenka tik tie HS kodai, kurie išvardyti I priede. Įmonės turi nustatyti, ar produktas patenka į taikymo sritį, remdamosi muitiniu klasifikavimu, o ne vien sudedamųjų dalių sąrašu.

Svarbiausios išvados

Įmonėms primygtinai rekomenduojama patikrinti ir dokumentuoti taikomą HS kodą (pvz., pasitelkiant vidaus muitinės ekspertizę arba naudojantis privalomąja tarifine informacija) ir išsaugoti rašytinį savo taikymo srities vertinimo pagrindimą.

Kakavos ir kavos įmonės dažnai susiduria su šiomis problemomis:

- Klaidingai daroma prielaida, kad visi šokolado ar kavos turintys produktai automatiškai patenka į taikymo sritį.
- Taikymo srities neįvertinimas iš naujo po produkto sudėties pakeitimo ar perklasifikavimo
- Neteisingų arba pasenusių HS kodų naudojimas.
- Ekstraktai, šalutiniai produktai ar atliekos laikomi nepatenkančiais į taikymo sritį be papildomo patikrinimo.

Labai rekomenduojama reguliariai konsultuotis su muitinės ekspertais.

Pavyzdys: Aromatizuota tirpi kava ir EUDR taikymo sritis*

Neseniai atnaujinus EUDR I priedą, tirpioji kava, klasifikuojama pagal HS ex 2101 11 00 kodą, buvo įtraukta į reglamento taikymo sritį, taip pašalinant ankstesnę reglamentavimo spragą.

Tirpioji kava gaminama iš kavos, kuri atitinka vieną iš EUDR biržos prekių, tačiau reglamento taikymas priklauso nuo galutinio ES rinkai pateikiamo produkto muitinės klasifikacijos.

Praktikoje:

- HS ex 2101 11 00 – kavos ekstraktai, esencijos ir koncentratai (tirpioji kava). Nuo šiol įtraukta į EUDR I priedą. Pagal šį kodą klasifikuojami aromatizuotos tirpiosios kavos produktai patenka į EUDR taikymo sritį, net jei jų sudėtyje yra papildomų sudedamųjų dalių. Kavos komponentui taikomos EUDR išsamaus patikrinimo pareigos.
- HS 2106 – kitur nenurodyti ar neįtraukti maisto produktų ruošiniai. Neįtraukti į I priedą. Sudėtiniai produktai, pavyzdžiui, tam tikri iš anksto paruošiami kavos gėrimų mišiniai, klasifikuojami pagal HS/CN 2106, paprastai nepatenka į EUDR taikymo sritį, nors jų sudėtyje yra kavos.

Pasekmės

- Taikymo sritis priklauso nuo galutinio produkto muitinės klasifikacijos, o ne vien nuo kavos buvimo.
- Tirpioji kava, klasifikuojama pagal CN 2101 11 00, dabar patenka į EUDR taikymo sritį.
- Kai taikomas „ex“ kodas, išsamaus patikrinimo pareigos taikomos tik tai produkto sudedamajai daliai, kuri yra atitinkama biržos prekė.

Pagrindiniai aspektai kakavos ir kavos įmonėms

- Produktai, kurių sudėtyje yra daug ingredientų (pvz., šokolado plytelės su riešutais arba pieno produktais), turi būti vertinami galutinio produkto HS kodo lygmeniu
- Net ir produktai, kurių sudėtyje yra mažai kakavos / kavos, gali patekti į taikymo sritį, jei nurodytas galutinių produktų HS kodas
- Šalutiniai produktai taip pat gali būti įtraukti į taikymo sritį, jeigu jie nurodyti I priede ir jeigu to proceso metu buvo naudojama medžiaga, kuri nebuvo atliekos

*Praktinis pavyzdys – tik iliustracinis. Faktinis rezultatas priklauso nuo galutinio produkto muitinės klasifikacijos konkrečiu atveju.)